

naša skupna varnost
v cestnem prometu

Etika v cestnem prometu

V letu 1979 je bilo v naši republici nad 6000 prometnih nesreč katere so terjale 600 smrtnih žrtev.

Temeljni dejavnik sodobnega cestnega prometa je človek, kot njegov osnovni nosilec, neposredni ali posredni udeleženeec in upravljalac prometnih sredstev. Od njega, njegove zavesti, reda in nereda je odvisna prometna etika. Tudi posledice v cestnem prometu so odraz tega, kako je vključil svoje strokovno znanje, telesne in duševne sposobnosti v prometno dejavnost, kako uveljavlja od njega sprejete in prilagojene pogoje, kako skrbi za ceste, za prometna sredstva in kako jih upravlja, od njega zavisi varnost v prometu. Zdravje in sposobnost za delo, to največje bogastvo človeka, sta lahko ogrožena, če se človek ne vključi v promet zdrav in spočit, telesno in duševno sposoben, da pravočasno in pravilno opazi, se izogiba in odstranjuje težave in ovire sodobnega cestnega prometa. Brezpogojno spoštovanje cestno prometnih pravil, zakona o temeljnih varnosti cestnega prometa, tehničnih in dru-

gih pogojev za prometna sredstva in drugih obveznosti, so osnovne dolžnosti vseh udeležencev cestnega prometa. Dolžnosti in obveznosti izpolnjene z razumevanjem in spoštovanjem do sočloveka – koristnika javne cestne površine in prometnih sredstev predstavlja človekovo varnost. To osnovno pravilo dobrega vladanja v prometu, humanih in kulturnih odnosov med udeleženci so nenapisana določila v interesu varnosti.

Medsebojno spoštovanje, vljudnost, odnos in po potrebi tudi dejanska pomoč morajo biti stalno prisotne in ne samo na videz človekove vljudnosti. To načelo dobrega vladanja morajo sprejeti in kar najbolj dosledno izvajati vsi vozniki motornih vozil s poudarkom na poklicne voznike v javnem cestnem prevozu. Vozniki avtobusov in tovornjakov morajo biti še posebej pozorni in odgovorni za osebno srečo, zdravje in zadovoljstvo številnih potnikov, ki jim v polni meri zaupajo svoja življenja in dobro počutje med vožnjo ter pričakujejo od njih lepo in spodbudno besedo, človeško toplino in pomoč. Vsak drugačen odnos do človeka, koristnika prometa in prevoza je nasprotje kulture, etike, dobrega obnašanja, humanosti in kulturnih odnosov v prometu.

Voznike avtobusov je treba spričo navedenih zahtev in pogojev smatrati za nekaj več od drugih voznikov, saj je kot samostojni komandant in upravljalac cestnega vozila za množičen prevoz ljudi slično kakor kapetan ladje in pilot letala, odgovoren za potnike, za njihova življenja, zdravje in zadovoljstvo ter za osnovna sredstva, ki mu jih je zaupala družba. Voznik avtobusa ne more biti vsakdo, za njega se zahteva visoka kvalifikacija, vozniško dovoljenje »D« kategorije, moralna in telesna ter duševna sposobnost, delovna neoporečnost, čut za dobre odnose za obnašanje in odgovornost. To so in bi morali biti dejansko upoštevani pogoji za tako delovno mesto. Številni pogoji za dobrega voznika avtobusa pa se večkrat zanemarijo, največkrat iz neopravičenih razlogov.

V vrstah odličnih voznikov avtobusov so tudi posamezniki, ki mednje ne sodijo zaradi slabih odnosov in obnašanja. Zmotno je mišljenje, da potnik v avtobusu »ne vozi«. Res je, da ne sedi za krmilom, zasleduje pa potek vožnje, kritično ocenjuje neposredno okolje v vozilu in še zlasti delo in obnašanje voznika. In, če je ocena za voznika dobra, se prepusti brezskrbni vožnji, uživa v udobnosti in varnosti in lepoti krajev, saj popolno zaupa vozniku. Drugače je, če voznik s svojim delom, obnašanjem, načinom vožnje in drugim ne nudi potnikom zaupanja. Za takega potnika pomeni vožnja skrb in strah, voznik pa dobi slabo oceno. Tudi zunanji videz urejenosti voznika naredi dober ali slab vtis pri potnikih. Skrbno oblečen in negovan voznik zagotavlja potniku večjo varnost in večjo kulturnost kot voznik, ki ni urejen.

Tudi zunanji videz vozila je pomemben faktor pri ocenjevanju prometne varnosti, tako pri prevozu potnikov kot materialnih dobrin. Neurejen in mehanično nezadostno vzdrževan avtobus ali tovornjak povzročata negotovost, strah in nezaupanje do voznika in do delovne organizacije, ki je dala v obratovanje nebrezhibno motorno vozilo. Vozniki avtobusa, tovornjakov oziroma vsi, ki se poklicno ukvarjajo s prevozi, ne smejo jemati mamil ali poživil niti uživati za časa vožnje alkohola. Pri tem osnovnem pravilu pa dostikrat grešijo potniki in osebe, ki spremljajo tovor, ker v velikih primerih zavajajo voznika, da en deciliter ali dva ne škodujeta pri varni vožnji.

Vozniki tovornjakov imajo enako odgovorno in težko delo ter morajo izpolnjevati enake pogoje kot vozniki avtobusov z razliko, da je njihova odsotnost od doma še večja in da se njihove naloge in opravila ne vršijo po vnaprej določenem voznem redu.

V duhu kodeksa etike toplo priporočamo voznikom osebnih vozil, da imajo potrpljenje na vzponih in na polnih črtah do voznikov tovornjakov, ker pač njihova pogonska moč ne dovoljuje večjih hitrosti. Vsi vozniki se morajo enako obnašati v skladu s prometnimi predpisi in medsebojnim spoštovanjem. Problemi etike v cestnem prometu, odnosov med vozniki, voznim osebjem, potniki in drugimi udeleženci v cestnem prometu so številni in pereči.

To kratko opozorilo naj velja vsem ude-

ležencem v cestnem prometu, da razmišljajo o etiki in hkrati tudi o varnosti cestnega prometa na splošno. Želimo, da vsi udeleženci cestnega prometa temeljito proučijo knjižico etike v cestnem prometu, ki jo je izdal Republiški svet za vzgojo in preventivo v cestnem prometu SR Slovenije. Če se bomo ravnali po njej, se bomo v letu 1980 vozili bolj varno

ZŠAM DOLOMITI
LJUBLJANA
Vrhovnikova 2

Obvestilo o izidu publikacije Ljubljanske ulice

Geodetska uprava skupščine mesta Ljubljane obvešča, da sprejema prednaročila za publikacijo Ljubljanske ulice, ki bo dotiskana v februarju 1980 z naslednjo vsebino:

Ljubljanska ulična imena v preteklosti in sedanosti

Rast uličnega omrežja
Seznam opuščenih in ukinjenih ulic
Način določanja imen novih ulic
Seznam in opis imen ljubljanskih ulic (stanje december 1979)

Indeks imen
Priloge karte iz l. 1840, 1910 (pred prvo svetovno vojno), 1942 (ob drugi svetovni vojni) in aktualna karta iz l. 1978.

Publikacija bo imela okoli 200 strani in jo bodo prednaročniki prejeli po lastni ceni, ki bo 245 din.

Prednaročila sprejema Geodetska uprava skupščine mesta Ljubljane, 61000 Ljubljana, Cankarjeva 1/III, kjer se bo knjigo po izidu dvignilo.

Publikacija Ljubljanske ulice je, z ozirom na zbrano gradivo, primerna tudi reprezentančno darilo.

GEODETSKA UPRAVA
SKUPŠČINE MESTA LJUBLJANE

NAŠA KOMUNA

GLASILO OK SZDL LJUBLJANA VIČRUDNIK – UREJATA IZDAJATELJSKI SVET (predsednik ing. JANEZ ČEMAŽAR) IN UREDNIŠKI ODBOR – MILAN BUH, VASJA BUTINA, JANJA DOMITROVIČ (glavna in odgovorna urednica), ANDREJA GOMEZELJ, JANEZ JAGODIČ, IVO ZALAR, tehnični urednik IVAN ŽITKO – UREDNIŠTVO NAŠE KOMUNE – LJUBLJANA, TRG MDB 14 – TELEFON 28-038 ali 20-728 – TEKOČI RAČUN SDK: 50103-678-51173 – ROKOPISOV IN FOTOGRAFIJ NE VRAČAMO – TISK ČGP DELO, LJUBLJANA – GLASILO PREJEMAJO VSA GOSPODINJSTVA V OBČINI BREZPLAČNO – GLASILO NAŠA KOMUNA IZHAJA ŠTIRINAJSTEDNEVNO V NAKLADI 26.000 IZVODOV

Izžrebani nagrajenci novoletne križanke!

Izmed prispelih 314 rešitev je uredniški odbor izžrebal tri enakovre-

dne nagrade za pravilno rešeno križanko: prejmejo jih:

1. Janez Bedekovič, Postojnska 21, 61111 Ljubljana
2. Letnar Tomaž, Polhov Gradec 74, 61355 Polhov Gradec
3. Zakrajšek Marjeta, Velike Lašče 104, 61315 Velike Lašče

Vsem nagrajencem iskreno čestitamo! Nagrade bomo poslali po pošti.

